

Cum gestionezi controlul inopinat

Cadrul și limitele unui control fiscal sunt date de stabilirea obiectului sau scopului acestuia. Întrucât controlul inopinat este o situație de excepție, acesta nu se face în baza unui aviz de inspecție, ci se efectuează în baza ordinului de serviciu fără acordarea unui termen de preaviz. Cu toate acestea, obiectul sau trebuie înscris în Registrul unic de control („RUC”).

Ordinul de serviciu nu trebuie comunicat, dar trebuie prezentat contribuabilului. Ca atare, documentarea obiectului controlului astfel cum a fost acesta înscris în RUC prezintă o importanță deosebită. Ca atare, contribuabilul are un interes în a documenta imediat limitele controlului prin certificarea rubricii unde se înscriu mențiunile legate de respectivul control în RUC. O astfel de certificare invalidează orice mențiuni ulterioare adăugate în RUC prin care se poate extinde scopul controlului și nu numai. Facem precizarea că modalitatea de completare a RUC capătă o importanță deosebită în cazul controlului inopinat în lipsa avizului și face diferență între un control legal sau unul desfășurat cu încălcarea legii.

Având în vedere numărul mare de contribuabili verificați prin procedura controlului inopinat, a avut loc un număr record de delegări de competență către administrații fiscale situate la sute de kilometri distanță și neobișnuite cu complexitatea activității desfășurate de marii contribuabili.

Care sunt particularitățile acestei acțiuni concertate de controale inopinate și care sunt dificultățile care pot fi adresate strategic de contribuabili

În primul rând, având în vedere că sunt situații multiple în care ordinul de serviciu a fost comunicat prin email sau anunțat prin telefon, facem precizarea că orice comunicare prin mijloace electronice e valabilă doar în situația în care contribuabilul face o cerere scrisă în acest sens. Am întâlnit situații de solicitare de trimitere prin poșta a RUC la sediul ANAF, prezentarea echipei de control la sediul contribuabilului chiar dacă au parcurs sute de kilometri distanță, dar și solicitări de completare a RUC la telefon în baza instrucțiunilor echipei de control.

Din păcate, regula desfășurării controlului la sediul contribuabilului a fost schimbată acum doi ani, aceasta reprezentând acum excepția. Cu toate acestea contribuabilul poate solicita desfășurarea controlului la sediu, iar în situația în care nu primește un răspuns în termen de trei zile se considera că cererea a fost acceptată, urmând ca toate solicitările să fie efectuate doar la sediul său, beneficiile fiind evidente pentru Contribuabil. În caz contrar, contribuabilul are obligația de a se prezenta la sediul organului de control ori de câte ori este solicitat.

Controlul inopinat nu este o inspecție de fond. El trebuie finalizat rapid în maxim 30 de zile. În consecință,

obiectul sau trebuie sa vizeze verificarea unui risc specific, fie identificat în activitatea generala de inspecție, fie întâlnit în cadrul unei anumite industrii. Se poate verifica concordanța dintre declarațiile fiscale și evidența contabilă, inclusiv fișierul standard de audit. Analiza pe fond a dosarului prețurilor de transfer nu poate face obiectul unui control inopinat. Aspecte punctuale legate de întocmirea acestuia însă da.

Foarte important, corectarea riscului fiscal identificat în cadrul controlului inopinat nu mai poate atrage desfășurarea unui control fiscal de fond. De aceea, este foarte important ca riscurile identificate în cadrul controlului inopinat sa fie în mod complet și clar conturate.

Controlul inopinat nu blochează posibilitatea contribuabilului de a depune declarații fiscale rectificative și nici posibilitatea de a contesta ulterior propriile declarații rectificative, în situația în care considera ca respectiva corecție este făcută doar pentru a evita un control de fond, dar are totodată argumente solide pentru a susține un tratament fiscal diferit față de cel reținut de controlul inopinat. Există totuși o limită pentru declarațiile rectificative – începerea controlului fiscal de fond, care în lipsa unui termen de preaviz poate începe oricând după finalizarea controlului inopinat.

Dacă luăm în considerare cele 253 de zile de suspendare a termenului de prescripție în perioada pandemiei, termenul de prescripție pentru anul 2019 se împlinește la sfârșitul acestui an calendaristic. Cu toate acestea, sunt situații în care anul fiscal nu corespunde cu anul calendaristic, situație în care anul 2019 poate fi prescris. De asemenea, trebuie analizat, de la caz la caz, dacă termenul de prescripție a fost suspendat și dacă nu cumva controlul inopinat a fost efectuat *pro causa* doar pentru suspendarea termenului de prescripție pe anul 2019 ca urmare a atragerii unei inspecții fiscale pe fond.